

De schaal van Beaufort

Beaufort was marinecommandant en was dus regelmatig aan boord van schepen te vinden. Hij was niet zozeer geïnteresseerd in de *windsnelheid*, maar meer in de *invloed* die de wind op de zeilen had. Hij leek daarin wel een beetje op een molenaar, die immers ook meer kijkt naar de invloed van de wind op de zeilen – en dus op het gaande werk - dan naar de snelheid van de wind.

Beaufort typeerde de invloed van de wind op de zeilen door mooie omschrijvingen, die hij van een nummertje voorzag. De schaal baseert op de kracht die de wind per oppervlakte-eenheid uitoefende.

De omschrijvingen van Beaufort varieerden van *Geen vertier* (0 Bft) tot *Zeilen waaien uit de lijken* (12 Bft). Daartussen lagen uitdrukkingen als *Bovenbramzeilkoelte* (5 Bft), *Dubbelgereefde marszeilkoelte* (7 Bft), *Dichtgereefd grootmarszeil en gereefde fok* (10 Bft).

Zou je zoiets voor de molenaar willen maken, dan zou dat er zo kunnen uitzien:

Bft	Endjes	Zeilvering	Omschrijving
0	0	Molen staat stil	windstil
1	10	Vier vollen uit het werk	zwakke wind
2	40	Vier vollen	zwakke wind
3	60	Vier lange halve	matige wind
4	60	Vier halfjes	matige wind
5	60	Blote benen	vrij krachtige wind
6	60	Blote benen geknipte nagels	krachtige wind
7	60	Blote benen geknipte nagels en onder de wind	harde wind
8	0	Pelmolens werken nog	stormachtige wind
9	0	Molen staat stil op de wind en goed geborgd	storm
10	0	Molen staat stil op de wind en goed geborgd	zware storm
11	0	Molen staat stil op de wind en goed geborgd	zeer zware storm
12	0	Molen kan omwaaien (Fraeylema, 1969)	orkaan

Merk op dat deze schaal specifiek is voor een bepaalde molen. In dit geval de Groote Poldermolen. En het is van invloed of de molen belast is of niet, en of het zomer is (dunne wind) of winter (dikke wind). In de zomer kan de luchtdichtheid behoorlijk invloed hebben en kan het wel “een schaal” schelen; wil je in de zomer 60 eindjes halen kan een windkracht 3 niet voldoende zijn en is 4 vereist.

Onder vrijwillig molenaars is het te doen gebruikelijk de molen alleen te gebruiken als de wind onder de windkracht 8 is. Beginnende molenaars of molenaars op een molen die ze niet goed kennen zijn meestal terecht nog wat behoudender.